

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1182

Vragen van de leden **Haverkamp** en **Ferrier** (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking over de aanwezigheid van president Mugabe tijdens de klimaatop in Kopenhagen. (Ingezonden 18 december 2009)

1

Kent u het bericht «Mugaba decaan onder «klimaatoppers»?¹

2

Was u op de hoogte van de komst van president Mugabe tijdens de top? Zo ja, hebt u, ondanks het feit dat de Europese reisbeperkingen tegen hem niet gelden aangezien het hier om een VN-top gaat, hiertegen protest uitgesproken en zo ja, op welke wijze hebt u dit gedaan? Zo nee, waarom niet?

3

Deelt u de mening dat de aanwezigheid van president Mugabe niet alleen zeer ongewenst is, maar ook een grove belediging is voor de burgers van Zimbabwe die lijden onder voortdurende onderdrukking en mensenrechtenschendingen, grote voedseltekorten en schrijnende economische situatie?

4

Deelt u de opvatting van de Deense premier dat de wereld ook een plaats nodig heeft waar je zulke mensen

kunt ontmoeten? Zo ja, op welke wijze wordt dan een dergelijke ontmoeting benut om hem aan te spreken op mensenrechtenschendingen en op de desastreuze uitwerking van het Zimbabwaanse beleid op voedseltekorten en vluchtelingstromen?

¹ De Telegraaf, 15 december 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister voor Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 11 januari 2010)

1
Ja.

2
Ja, ik was op de hoogte dat president Mugabe zou afreizen naar de VN-klimaatop in Kopenhagen. Het sanctieregime voor Zimbabwe, dat sinds 19 februari 2004 van kracht is, bepaalt dat personen die op de sanctielijst staan geen visum ontvangen als zij Europa willen bezoeken. In het sanctieregime is echter een uitzonderingsclausule opgenomen, die stelt dat een visum moet worden verstrekt wanneer het gaat om een intergouvernementeel bezoek. Vanwege deze clausule bestond geen basis om president Mugabe een visum te weigeren voor de VN-klimaatop; er is dan ook geen protest aangetekend. De duur van het

visum is beperkt tot de periode waarin de vergadering plaatsvond.

3

Zoals toegelicht in het antwoord op vraag 2, had President Mugabe formeel het recht om de klimaatop te bezoeken. Dit laat onverlet dat verbetering van de situatie in Zimbabwe de volledige aandacht en toewijding van de politieke leiders van het land verdient. De economische situatie is inmiddels verbeterd, maar de problemen op humanitair terrein zijn nog niet opgelost en mensenrechtenschendingen vinden nog steeds plaats.

4

De VN organiseert met regelmaat bijeenkomsten over landenoverstijgende problematiek, zoals de klimaatop in Kopenhagen. Het is in de ogen van de VN belangrijk dat zoveel mogelijk lidstaten bij dit soort bijeenkomsten aanwezig zijn, zodat uitkomsten breed worden gedragen. Het is dan ook met deze zienswijze in gedachten dat ik de uitspraak van premier Rasmussen onderschrijf. Tijdens de top is door EU-landen niet bilateraal gesproken met president Mugabe. Een EU-trojka heeft in september Zimbabwe bezocht en president Mugabe aangesproken op de voortdurende mensenrechtenschendingen en de schrijnende humanitaire situatie. In opdracht van SADC (*Southern African*

Development Community) vinden op dit moment onderhandelingen plaats tussen de drie politieke partijen in Zimbabwe over de uitvoering van het in september vorig jaar gesloten Globale Politieke Akkoord. Een succesvolle uitkomst van deze onderhandelingen is van groot belang voor een verbetering van de situatie in Zimbabwe. De Nederlandse regering zal het proces onder leiding van SADC nauwgezet blijven volgen en waar mogelijk ondersteunen.